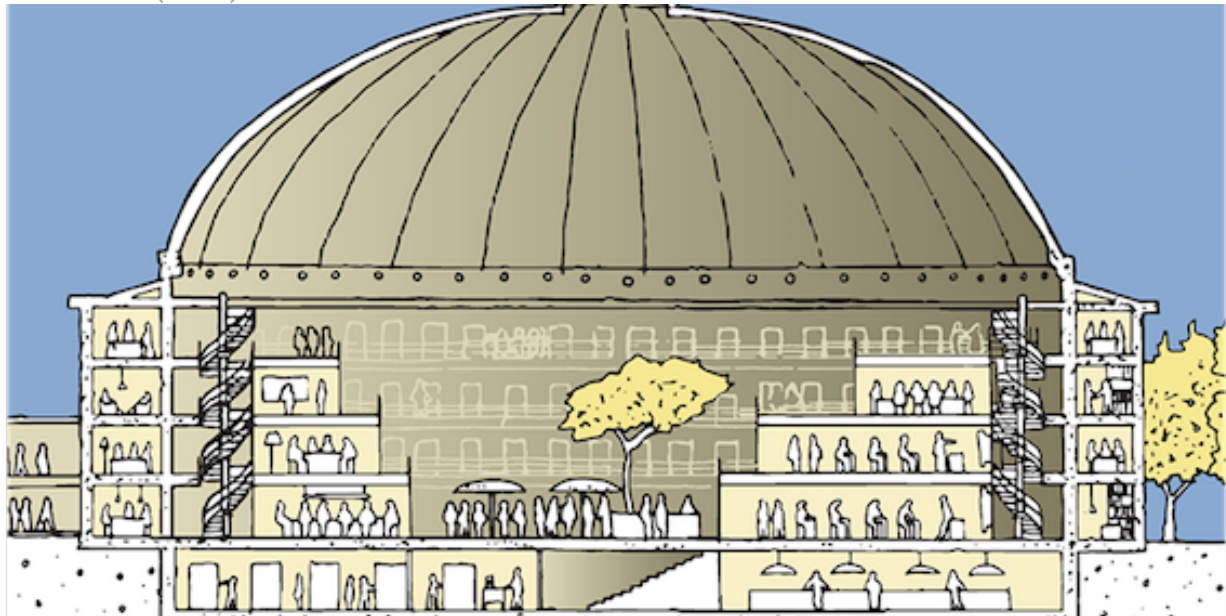

Van oud gevang naar maatschappelijk belang

PROJECTONTWIKKELING

24-12-2015 (09:34)

Onlangs schreef WMNL over stichting Panopticon en het initiatief Open de Koepel. Hierin werden kort de plannen besproken van de stichting om van de koepelgevangenis in Haarlem een bruisende toevoeging te maken van het centrum. Open de Koepel gaat uit van een kleinschalige universiteit als middelpunt van een nieuw stuk binnenstad, maar wat gaat er nu precies gebeuren?

Onze redactie nam de telefoon ter hand en nam contact op met Jacqueline van de Sande, voorzitter van de Stichting Panopticon.

Vertrouwen

Stichting Panopticon is niet de enige met een idee over de ontwikkeling van het koepelgebied. In totaal waren er negentien partijen die deelnamen aan de marktconsultatie, maar Stichting Panopticon is de enige die in de openbaarheid is getreden. Het initiatief 'Open de Koepel' heeft overigens niet het rendement als uitgangspunt, maar richt zich meer op het toevoegen van kwaliteit aan de stad. Het initiatief geniet al van aandacht uit de financiershoek.

Van de Sande zegt hier zelf over: "Wie dit project gaat financieren kunnen wij natuurlijk nog niet zeggen, maar we hebben wel de nodige contacten met geïnteresseerden. We kunnen wel zeggen dat wij geen subsidie nodig hebben. Daarbij zijn wij ervan overtuigd een financiering te kunnen regelen voor dit project."

Toch blijft het van belang dat de stad zich hard maakt voor het initiatief en gaat lobbyen bij het Rijk. Het Rijk kijkt als huidige eigenaar vooral naar de hoogste

opbrengst bij verkoop van het terrein. Terwijl de stad het meeste belang heeft bij een bestemming die duurzame waarde toevoegt. Daarom is het noodzakelijk dat het Rijk verder kijkt dan rendement en de (culturele) waardetoevoeging hoger plaatst dan eerstgenoemde.

Toevoeging van kwaliteit

Het Rijk is de verkopende partij, dus vragen wij aan Van de Sande wat stichting Panopticon van de gemeente verlangt. “Het heeft alles te maken met de procedure”, vertelt Van de Sande. De huidige procedure is rationeel eenvoudig, de hoogste bieder krijgt de gunning. Toch is het bij een monumentaal object in zo’n kansrijk gebied net buiten het centrum van cultuurstad Haarlem van belang dat er vooral rekening wordt gehouden met de lange termijn belangen van de stad. Men zou dus moeten streven naar maximale kwaliteit.

“Wij richten ons eigenlijk op twee zaken. In de eerste plaats is dat het opschroeven van de minimale kwaliteitseisen bij verkoop. In de tweede plaats vinden wij het nog beter als Rijk en gemeente zouden gaan voor maximale kwaliteit, zodat het te ontwikkelen gebied optimaal aansluit bij het centrum. Het liefst willen we met Rijk en gemeente morgen om de tafel om deze unieke kans voor Haarlem verder uit te werken.” Aldus Van de Sande.

Verder zegt Van de Sande dat “het financieel belang niet leidend mag zijn”. “Het gebied converteren naar woningen zorgt bijvoorbeeld voor maximaal rendement, maar voegt niets extra’s toe aan de stad. “Het lange termijn belang moet meewegen. Het belang ligt in dit geval vooral bij de stad en niet bij het Rijk”. Aldus de voorzitter van de stichting.

Kwaliteit in de vorm van...

Kroonstuk in dit plan is de ‘University College’. Deze universiteit zal circa 600 studenten kunnen huisvesten en van onderwijsruimte kunnen voorzien. Het is dus een ‘residential college’. Daarnaast wil de stichting de ontwikkeling van het gebied bijstaan door het bieden van bedrijfsruimtes aan start ups. “Wat betreft de start ups hebben wij gekeken naar ICT, dit zien wij als een innovatiemachine. Maar wij willen ons voordat het project klaar is al richten op het invullen van ruimten door start ups te benaderen.”

Daarbij zijn er drie functionaliteiten die Van de Sande graag toe wil voegen: “In de eerste plaats hebben wij met InHolland gesproken, zij vonden het erg interessant om iets met het conservatorium te doen. Denk bijvoorbeeld aan een oefenruimte voor muzikanten. In de tweede plaats willen wij ons richten op volwassen onderwijs en tot slot zijn wij in gesprek met poppodium Patronaat en kunst- en cultuurinstelling H’art ten behoeve van een popcentrum.”

De University College Haarlem heeft eenzelfde principe als die in Middelburg. Hier richt het college zich op wetenschap, kunst en het bedrijfsleven. Een mooie aansluiting op de ontwikkelingen van de Haarlemmers.

Wat nog meer?!

Naast de school, de huisvesting voor studenten en de wens van een popcentrum komt er ook nog een restaurant en een hotel. Stichting Panopticon wil met dit project een stukje klasse toevoegen aan de buitenstad van Haarlem. Er zijn uiteraard ook studies geweest naar de mogelijkheden van het transformeren van de koepel.

Van de Sande: “Op dit moment denken wij aan het inbouwen van ‘doosjes’, maar wij willen het niet dichtbouwen. Denk aan het Conservatorium Hotel, de inbouw voegt iets toe qua sfeer maar ook qua aantal meters.” Toch is het door regelgeving soms erg lastig om iets met een rijksmonument te doen. “Het gebouw gaat wel open. Het is de bedoeling dat er vier entrees komen zodat de koepel van meerdere kanten toegankelijk wordt. Het initiatief ‘Open de Koepel’ is dus ook letterlijk te nemen.”

Stichting Panopticon wil snel beginnen met een voorloper van het uiteindelijke project. Dat kan in de vorm van onderwijs, maar ook kunnen start ups bepaalde delen van het terrein al vullen. Deze ondernemingen hebben dan ook de kans om mee te groeien met het gebied. Voor meer informatie [klickt u hier](#).